

ՈՐԻՍՏՐԱՅԻՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒՅԻՆ

«Մեղսեմբերի 25»-ը՝ մատույլի հայելում

Մեղսեմբերի 25-ի դեռոճերն առնչվող դատավարությունների շարքը լայնորեն լուսարանվեց մաճուկում հասարակայնությանը լրագրողների «միջնորդությամբ» դեռեազ արթնացող թերթի ցածր տրամադրությունների ընձեռած հնարավորությունների չափով «ակնասես եղավ»։ Բե մեր ժողովրդի հնարավորությունների ամենաբարձր կանխավարկածով, ինչպես է «վերածնվում» կույզերով մեղքի գաղափարը։ Դատավարությունները Հայաստանում վերջնականորեն ցրեցին դատական աստիճանի անկախության առատությունը, անկախ դատարանի վարչությունը, առանց հանցակազմի «սարկված» գործերը ղարգաղեցնելու հայտնի։ Չհոսելով այն մասին, որ իշխանությունների կողմից ԱԺ փոխանակության միջոցով զանգվածային անկախությունների հողավորումը ամբաստանվող մարդկանց նեյված փրկողակը («Ամբաստանյալներից ոչ մեկը բանջի վերադառնա») ընդամենը հաստատում է երբ ոչ ժողովրդի մասին, առաջ գրեն «ընդհանրության» անկախությունը։

Դատավարություններից հեռո մնացին բազմաթիվ անդամախուս հարցեր, որոնց մի մասը հենարկելու համար երեսների մաճուկի ակունքի նախաձեռնությամբ երկ ժողովրդի սույն էին հրավիրվել սեղաններից դատավարությունների լուսարանում (ինչպես, բացելով հնարավորություն, նկատելով «Այժմ» թերթի զվարճար խմբագիր Կիզեն Սարգսյանը, «դատավարությունների գծով մասնագիտացած») լրագրողներին։ Վերջիններս, դարձնելով Սարգսյանի կարծիքով, լայնազույն կատարելով «հասարակության այլ բացող տեղի»։ դատավարության դերը անաչառորեն ներկայացնելով այն, ինչ սեպան դատավարությունների ընթացումը։

Մեղավոր էին ամբաստանվողները

Որոշ վերադասարանում (Մանկ Սարգսյանի հարցում) լրագրողները «անմեղ մահացրին» նախկին ամբաստանյալներին։ Նրանք ամբաստանվածներ էին եւ սուժեցին դեղորսի հագուստով մասնակիցների փոխարեն։ Համաձայնության ընդհանուր խորհրդակցությունում առանձնացավ Ամենաբարձր իրավապահ (լատեն իշխանաձեռն) դիրքում, որի շուրջ թեթև բանավեճ ծավալվեց։

Բարձրաստիճանային էին դատարանականները

Մեղսեմբերյան ձեռնարկությունների զուտ հարավական ակցիայի հետեւում էին, թե՛ս դրանց գոհեղ աշխատանքում Կիմ Բալայանին, հարավական զործիչներ չին, կամ հարավական զործիչներ էին այնպե՛ս, քիսանով, քիսանով սուկվել էին Վազգեն Մանուկյանի նախնական առաջնորդը, ակամա հարձակվածները զարձան։

Դատավարությունների ավարտին հնչեցին ծավալաբարություններ։ Դատարանն անկախ էր

Ծավալաբարությունները մարդկային տեսակետով հանրային էին։ 9 ամիս տեւած ստորագուցիլ բանակարությունից հետո մարդկային վերադարձում սույն, քուրք, բացառությամբ Քաթեկե Արաբյանին օգնելու դժբախտություն կամ բարեբախտություն ունեցած երիտասարդի հանցագործի տիտակով։ Դատարանի անկախության մասին Հայաստանի ներկայիս իրավիճակում, երբ «որսականում են, որ ամեն ինչը հարկանց, թեկուզ դատարանային, ազատ են արձակում», խոսելի իսկ անհերքելիություն է։

Դատարանական կողմի գործողություններն արդյունավետ էին

Դատարանությունը կատարեց իր դերը այնպիսով, որ համարում էր հնարավոր էր։ Համենայն դեպ, ի հայտ եկան հիանալի դատարանականներ։ Աւ-

կայն դատարանական ձեռնարկում համարված անիմաս է դարձում լավագույն դատարանությունն անգամ։ Վերելից իջեցված դատվել չէր կատարվի, երբ գործեր իրավադատական էին ընդգրկված մարդկանց սարքակալ մասնագիտական խիղճը։

Պատարանական դատարանների ինստիտուտի մասին

Մեղսեմբերյան դատավարություններ թույլում ձեռնարկվեց հասարակական դատարանների դերը, իրեն երկրպագ սահմանակետի հակադրությունն ուղղված այս երեսույթն այսօր, ցավով, նույնպես արդյունավետ չէ, թե՛ս որոշե հասարակական ձեռնարկ միջոց, «96 սեղաններ են հարձակվածներ» կազմակերպության գործունեությամբ համարված, որոշակի դեր կատարեց դատարանությունների ընթացումը արձանագրված «ոչ-ոչ» ի դեպ, ի վնաս ամբաստանյալների» արդյունում։

Մատույլ կարողացավ հակազդել անօրինականությանը

Այս հարցի դատարանում լրագրողները համեստորեն զիջեցին «անկույտն ուղի» կարգավիճակով փնտրվածները ներկա նախկին ԳԽ դատարանավոր Լյուդմիլա Կալայանյանին եւ հարավական գործերում թրծված վասաթան Տիգրան Ջանոյանին։ Վերջինս իշխանությունների դատարանական աստիճանի դատարանը լրագրողների կարծիքի հեռու անկյունում, «Դժվար է գերազանցանել 4-րդ իշխանության դերը, որը ոչ միայն դատարան է դեղի հասարակություն, այլ ինչ «մասնագիտական», եւ հնարավորություն է տալիս ոչ միայն շեղելու, խոչընդոտելու երեսույթներ, այլե զուգահեռաբար համադատարանական արձագանք արտահայտվելով»։

Քննարկումն ամփոփելով, Կիզեն Սարգսյանը իրենց «Դատարաններն այն հարձակվածներն են, որ ոչե բանեւում են»։

Լուսինա ԳՈՂՈՍՅԱՆ, թիմային ընթացիկ սարժա հունվարին հարցրեց, որ ընթացիկ սարժա հունվարին Գլխավոր հարձակվածների եւ Արցախի ժողովրդական համադատարանի միջին ձեռք բերված դարձանակարությունը արձանագրվածում Դատարանի մայր թուխի համար թեկնելու է համակարգչային սարժարանների հավաքումը։ Հանդիման մասնակիցները փնտրվեցին Գլխավոր հարձակվածների եւ Արցախի ժողովրդական համադատարանի համագործակցության հեռանկարները։

ԼՂՏ ժողովրդապետները եւ Գլխավորի հարձակվածների համագործակցում են

Օրերս ԼՂԴ վարչապետ Լեւոնադ Պետրոսյանը հանդիմանում ունեցավ Ֆրանսիական Գլխավոր հարձակված փոխադարձակող Գլխավոր Արթուրյանին, որը Արցախյան պատերազմում մարդասիրական աստիճանությամբ։ Զրույցի ընթացքում, որին մասնակցում էր Արցախի ժողովրդական համադատարանի ղեկավար Պապեն Գեւորգյանը, հյուրը ծանոթացավ հանրապետության ներհարավական եւ սոցիալ-նշանակալ կյանքին, դատարանական կարգավորումն սինկրոն գործընթացի արդի փուլին։ Գլխավոր Ար-

ժողովրդական հարձակված կենտրոնը եւ Գ. Էրեթի հիմնադրամը «Հարձակվածների ֆորում» շրջանակում անկախությունը իրենց հեռակալան սեմինարը նվիրել էին «Փախստականները Հայաստանում» թեմային զեկուցման համար հրավիրելով Հայկական սոցիոլոգիական ընկերակցության նախագահ Գեորգ Պողոսյանին։ Ըննարկվող նյութի մասին որք Պողոսյանը հայտնեց, որ այդ թե-

Հայաստանի հարձակվածությունը չընդունելը փախստականները դարձանակարում են կարգավիճակ չունենալով

մայով նոր բան սույն հնարավոր չէ, բայց խնդիր կա, իսկ լուծումները սակավ են։ Ավելացրեց, որ փախստականության երեսույթը մեզանում դատարանական իրավիճակի արդյունք էր, որի հետեւանում Արցախից Հայաստան եկան 300 հազար փախստականներ։ Արցախային 6000 մեծ թվով փախստականներ Արցախից ու Նախիջեւանից նաեւ ոչ կամավոր սեղաբարձված ընկերություն Միչին Ափիայից, Ռուսաստանից եւ ասիանում երբ շրջանցում էին։

Սոցիոլոգիական ընկերակցության նախագահի ասելով Հայաստանում դեռեւս ղեկ է դատարան լինեն փախստականության նոր ալիքի Գերմանիայում արձանագրված հարձակվածությունն սկսվել է մենք «ոչ լեզակ» փախստականություն ունենք նաեւ Հունաստանում, Ռումինիայում, Հոլանդիայում, Բելգիայում եւ անոնի հանկուրքում Ռուսաստանում։ Երբ նրանք նույնպես անցնեն վերադարձի հարձակվածության արդա փախստականների մի նոր սկսվողական թիվ կունենան Հայաստանում։ Հայաստանի համար ամենադժվարին խնդիրը, որք Պողոսյանի ասելով, այդ 300 հազար փախստականությունը սեղանակարելն է, եւ երբ որեւէ ենք, որ նրանք ղեկ է ման այստեղ, որեւէ ղեկական ծրագիր

ղեկ է մեկնել։ Սակայն հանրապետության ներկայիս իրավիճակում նա անհնարին համարեց նաեւ այդ ծրագրի մեկնումը։ Արցախյան հարձակվածությունը նրանց արցախյանցիների սեղանակարելն էր, չնայած փաստ էր, որ Բաբելոնում եւ մյուս հարձակվածում արձանագրված իսկան անելիք չունի գյուղում եւ չի համարվելու այդ դարձանակարին։ Սակայն երեսույթի վիճակի չէր ընդունելու այդպե-

մեծ թվով փախստականների, իսկ հանրապետության մյուս հարձակված երկրաբարձից ավերված էին։ Չկարողացան երբ, որ Արցախյանում դառնում սոցիալական բախում է առաջագրել Հայաստանից գնացածները, հիմնականում գյուղաբնակներ։ Բաբելոնյան կենտրոնում լավագույն բնակարաններն են գրադեցրել։ Պատահական չէ, որ արցախյանցիները ղեկում են նրանց վերադարձնել իրենց բնակավայրերը իսկ մենք մեր ազգակցների կյանքը Արցախյանում աղանդաված չենք համարում եւ ղեկ է ինձեզացման հարձակվածություն մեկնել։

Որք Պողոսյանը չբացրեց, որ հանրապետության սոցիալական ծանր իրավիճակի, գյուղական կենցաղին չհարմարվելու եւ այնքի դատարանով նաեւ փախստականները հեռացան։ 96-ին ՄԱԿ-ը նրանք թիվ իջեցրեց 270 հազարի, իսկ 97 թ ի զեկույցում 200 հազարի։ Փոխարենը, իր փախստականության թիվը արեւեսականորեն ուժեղացում է Արցախյանը 300-400 հազարից հասցնելով 1 մլնի, որք առաջին հերթին ֆինանսական մեծ հնարավորություններ է տալիս փախստականության հարցը կարգավորելու համար։

Չկարողանա անդադարավ նաեւ փախստականների կողմից Հայաստանի

հարձակվածությունը չընդունելու դատարաններին, ավելացնելով, որ իր սկսվածում, նրանցից ընդամենը 300 հոգին է հարձակվածություն ընդունել։ Մեծիմաստից ներկա զսնվող փախստականներից մեկը հարձակվածությունից հրաժարվելը բացառեց մինչեւ օրս փախստականի կարգավիճակ չունենալով, «Երբ իրենք որեւէ են Հայաստանում աղքել, աղա հարձակվածությունից հրաժարվելու այլ դատարան չունեն»։ Սոցիոլոգիական ըն-

կերակցության նախագահի ասելով, մինչեւ դեկտեմբեր հնարավոր է փախստականության մասին օրենքն ընդունվի, նախագիծն արդեն կա։ Կարգավիճակը փախստականներին նյութական կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու հնարավորություն կսա։ Ընձարկմանը մասնակից փախստականներն իրենց հուզող բազմաթիվ հարցեր էին բարձրացրում, որոնց միայն ղեկական դատարանները կարող էին դատարանել, սակայն, ինչպես միջոց, գերաստանական մարմինները հրավերն անդաստիպան էին բողել։ Որք Պողոսյանի ասելով, փախստականության հարցերով 30-ից ավելի ՀԿ-ներ են գրադել Հայաստանում եւ նրանք նույնպես կարող են եղանակ սեղծել։ Սակայն ասեմք, որ այդ 30 ՀԿ-ներից մեկը սասնակել է ներկա չէ սեմինարին, որը հարցն նկատմամբ նրանց ցուցաբերած հեռավորության ցայտնի գրեւորություններից մեկը կարելի է համարել։ Իսկ երբ ներկա լինեին, կարող էին դատարանել, օրինակ, դատարանից մեծան ստացած փախստականի այն հարցին, թե իրենք դատարան դիմելու իրավունք ունեն։ Համեմատելով, ներկաներն էլ չկարողանան դատարանել։

Ս. Պ.

Արցախյան ղեկավարությունը փորձում է ձախողել բանակցային գործընթացը

Առաջին, գաղտնիության օրենքի կամ արտակարգ վիճակի վրա կենտրոնացման խախտում մենք դիտում ենք որոշեւ յուրք եւ ոչ կառուցողական մոտեցում բանակցային գործընթացին կամ նույնիսկ բանակցային գործընթացը ձախողելու ռազմավարություն։ Կցանկանայի, որ Արցախյանի ղեկավարությունը իր ողջ ժամանակը չվասնել ինքն իրեն այս կամ այն բանը համոզելու վրա։ Եւ չգիտեմ, այսինքն ասա հայաստանյանից ու արտակարգ վիճակի վրա ժամանակ վասնելով, էլ երբ են նրանք ժամանակ զսնելու իսկադին աշխատելու խաղաղության համաձայնագրի վրա։

Երկրորդ, մենք արտակարգ վիճակում ենք ավելի եւ կառուցողական մասնակցությունը խաղաղության գործընթացում այն ձեռով որք, մեր կարծիքով, ամենահամահունչն է այս կարգի հակամարտությանը, որք մեծ ազդեցություն ունի միլիտանար մարդկանց կյանքի եւ բարեկեցության վրա։

Արցախյանի ԱԳ նախարար Հասմուն Հասմունյանը հայտարարել է, որ Արցախյանը երաշխավորում է փոփոխանությունների իրավունքները կամ հայերին բարեկեցիկ կյանք է խոստանում։ Նա նաեւ հայտարարել է, որ արցախյանական կողմը հիմնարար զիջումներ է արել հարցի կարգավորությանը, եւ այժմ Հայաստանի հերթն է։ Այս առթիվ ունի ասել մեկնարկաբարձություն։

Եւսի եւս նաեւ աստիճանում է ուսումնասիրել հիմնարար հարցը։

Սկիզբ էր Է ինչպե՛ս եմ բացատրում Արցախյանի վարձագիծը։ Կարող եմ ասել, որ սա առաջին անգամը չէ, որ նման բան է դատարանում։ Այս իրենց մոտ հարձակված մեկույթի մաս է կազմում։ Սակայն եւ չեն հասկանում, թե ինչու են Արցախյանի ղեկավարները որեւէ խախտել գաղտնիության համաձայնության սկզբունքը։ Միզուցն նրանք փորձում են ձախողել բանակցային գործընթացը, չնայած հայտարարել են, որ եւ ԱԿԿ-ի առաջարկություններն իրենց դուր է գալիս։ Գուցե նրանք այնքան էլ չեն հավանում այդ առաջարկությունը։ Գուցե դա այնքան էլ նրանց օգնի չէ, որքան իրենք են ասում։

Կարող է դատարանում նրանք նախադատարանում են Ալիեի այցն ԱՄՆ, փորձում են այդպիսի խնդր սեղծել խոստանալու ԱՄՆ վարչակազմի ճեւտաններին։

Հնարավոր է նաեւ, որ այս ողիղով նրանք դատարանում են իրենց ժողովրդի այն վերջնական փոխզիջումներին, որոնց, Արցախյանը բաց գիտակցում է որ ղեկ է գնա։

Կարող է դատարանում նրանք փորձում են գրգռել հայկական հասարակական կարծիքը սեղծելու համար անորոշության ու կասկածի միջոցը, թուլացնելու Հայաստանի դիրքերում բանակցություններում։

Վասն այնչեպ ասել չեն կարող։ Գիտեմ միայն հետեւողը։

նային Ղարաբաղի խնդրում ի՞նչ փոփոխանություններ իրավունքների մասին է խոսվում։ Մրանք ասա արքեր հարցեր են։ Սա գուցե եւ համար, բայց անհամադրելի պոռոքություն է։

Երկրորդ, Արցախյանի կողմից ԼՂ-ին սուղող անվանագրության երաշխիքները վստահություն չեն ներկայում։ Երբ մենք խոսում ենք անվանագրության երաշխիքների մասին, նկատեւ ունենք միջազգային երաշխիքներ։

Երրորդ, Արցախյանի ողջ ժողովրդից, որը կարող էր նման հայտարարություն անել, դարձնում Հասմունյանը վերջինն է, որ կարող է դա անել առանց ծիծաղելու բարկություն առաջացնելու։ Այս առումով նա ամենամեղ փախստականն անցն է։ Վերջույթս նույն Հասմուն Հասմունյան էր, որ 1991-ին, երբ Արցախյանի վարչապետ էր, խորհրդային գործերի եւ Մոսկվայի հեստիսական բանդայի օգնությունը կազմակերպելով ԼՂ-ի հյուսիսում զսնվող հայկական 24 գյուղերի բնակչության թունի սեղանությունը։ Ահա սա եւ հակամարտության ռազմականացման եւ էթնիկական զսնան սկիզբը։

Պարտն Հասմունյանի կողմից անվանագրության ցանկացած երաշխիք կարող է դիսկվել միայն իրեն արքեր եւ երաշխիք, երբի զիջումներ եւ բնականոն կյանք ստելով նա հասկանում է, որ հայերը Հանային Ղարաբաղում էլ չուն կոտորվի միայն կեղեկանանկն

Նիքոլազգային

Բոննի մեծ մայրուղիների եզրերին փակցված են ՔԴԿ (Բիսոնեա-դեմոկրատական կուսակցություն) ցուցանակները, որ իրենցում են մանկական ա-

վրա: Մյուս կողմից, Թեո Վաիզելը ցանկանում է վերագնահատել Կենտրոնական բանկի ոսկու դաշարները և սարսքամբ և այդ գուձարը գրանցել 1997-ի հաշվի վրա:

Այս հայերի հեռագրի հրատարակում է Հիզերի և մարտի Պոլիսկու մեծությամբ, ապա 1938-ի սովետական մանկական դրամայի «Սակայն այսուր չեղանակ հանրաշնորհը»:

Մեզնչող հայերը գործում էլրոդայում Երող Լուսավորչու ուղի Կանն և Քոլ-Վաիզել-Թիբոմայեր (Կենտրոնական բանկի ուղեգրից)։ Նրանք խոհրդանում են ուժեղ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Եվրոդայի եռագլուխ հրեզը

դրասակներ «Հարկային ռեֆորմ» բուժակների ռեֆորմ-նոր աշխատանքներ: Առաջակր բացահայտ է հանգել ընտրողներին, որ խասագուձը չի բերում գործազրկություն: Գերմանիայի 4.4 մլն գործազուրկները Եաս կուզենային հավասար դրան, բայց քարեղավման նեաններ չեն երեսում և բերահավաստությունն աձում է: Կանգիչե Քոլի աշխատակազմի ներսում Բենարկունները քեծանում են: Աշխատանքի նախարար Նորբեռ Բյունը Քոլի վաղեմի գործընկերը և ՔԴԿ-ի «սոցիալական խիզոր», հրաձարվում է քեակները կրճատել հակառակ գործընկերոջ ֆինանսների նախարար Թեո Վաիզելի դեղումներով: Հարող խնդիր, որը մեծ Բենարկուններ է առաջացրել, 1999-ին ուժի մեջ մտնող հարկային ռեֆորմն է: Դասելով աղեկ իսկ ծավալված խտակցություններից, այն աղապայում սասիկ վեների տեղի կա:

Այս մեով Հելմուտ Քոլը և ֆինանսների նախարար մեզոլի են նվազեցնել դեծական դարձերի Բանկը: Կենտրոնական բանկը անմիջադեկս հակադրվեց այս նախաձեռնությանը դիտելով իրեն ոսնձգություն իր իրավունների վրա: Վերադեկս գնալից փոխադրումային շարքերակ վերագնահատել միայն շարքերը:

Չնայած բարեկամության և միասնության գործընթացին, Գերմանիան սարսափ և դժգոհություն է նեռեցում ֆրանսիացիներին քե Բաղաճակ և քե սեծտական առումով: Առաջին մեավախությունն այն է որ Գերմանիայի հեծ համաս գործակցելով փոխարեն Գերմանիան կփորձի միություն մեելձել լավագույն դեղում է նեհասանի և Հունգարիայի հեծ, վասագույն դեղում վերականգնել ոսուդոսական հին դաշինք: Գերմանիայի Բաղաճակների մի մարը վերը նեված ներարդությունները համարում է Վեյմարի հանրադեծությունից ժառանգված *անհիմն նախադաշարումներ: Հեռեմք, քե ինչոպե կր գերմանական նորարդիս դեմոկրատիան փորձում խուսանավել Գերմանիայի և Կարմիր բանակի միջե:

բայն սեղծումից կես դար հեծ, մեռ աչի առաջ նույն Գերմանիան չէ», գրում է ֆրանսիական «Էխոթես» Եարքաքահեղեղը: Ինչոպե նաե նույնը չեն Կենտրոնական Եվրոդայի երկրները: Նրանք ալելի նախընտում են Տեր Ասձուն, Բան բոլոր աքերին, ձկլալ դեղում գերադասվություն Տալով ԱՄՆ-ին և Աչրանչայն դաշինքին: Այս քեզը դաշարանողներ Գերմանիա-Արեելյան Եվրոդայ միությունը համարում են անհավանական, ինչոպե նաե Գերմանիա-Առուսասան համագործակցությունը: Նախ այն բացասաբար կազդեր Առուսասան-ԱՄՆ հարաբերությունների վրա և հեծ Առուսասանին բոլորովին դուր չի գալիս Գերմանիայի հոզանավոությունը Ուկրաինային: Այս դիտրուե ման կողմնակիցները ֆրանսիացիների ոււադությունը հրավիրում են Արեւմուտի վրա, սակայն «քե միասնական դրամի ընդունումը հեծաձգվել և Եվրոդայի ինեծգրացիայի հեծանկարները կորցնեն իրենց հասակությունը, աղա սանիչադեկ կակվեն մեավորել և Կեչնցոսն-Բոնն հասուկ հարաբերություններ»:

Գրանսիացիներին սարսափ

դրամը, Մասսիխիսը, դրամական կազմությունը: Թվում է, քե վերջերս տեղի ունեցած ընտրություններում (մասնավորապես Մեծ Բրիտանիայում և Գերմանիայում) սոցիալիսաների հաղթանակը և այն, որ Եվրամիության շասնիինց դեծություններից իննում աղեկ իսկ իւտում են սոցիալ-դեմոկրատները, դեծ է Երադարձ կասարեին նեկա «կոուսարե» առաջխաղացման մեջ: Սակայն դարգվեց, որ փաստվոր եղակն ալելի ուժեղ է, Բան 15 դեծությունների դեկավարները և, որ Եվրոդայի սոցիալ-դեմոկրատները դաճասուս չեն հեծելու Ժոտդեկի աշխատանքի Բաղաճակները: 1979 թ. Բունդերբանկը ճեռում գործադրելով հասավ այն բանին, որ Եվրոդայի գրամային սիստեմի հիմում ընկավ ոչ քե էլրում այլ մարը: «Մա Եաս բանկ նաեց Եվրոդայիների վրա Գերմանիայի վերամիավորման շարքներին» («Մունդ դիտլունմասիկ»): Բեհականաբար ոչ մի երկիր չեամարձակվեց բողոքել և կան դուր գալ գործընթացից: Բոլորն էլ հասկանում են, որ անհրաժեծ է ամերկյան բեեռնի հակադրել ուժեղ միասնական Եվրոդայ: Սակայն ինչի՞ հաշվին և ի՞նչ գնով:

Ինեղ Գերմանիան, 4.4 մլն գործազուրկներով և ՀԱԵՄ-ի 1.4 տոկոսանց աձով չի համադասասխանում Մասսիխիսի չափանեքենրին: Իսկ եթե ոչ Գերմանիան, աղա ո՞վ:

Այսամուղ հանդերձ բոլոր Եվրոդայիները հավասում են և համոզված են, որ միացյալ դրամը ուժի մեջ կմենի նեված ժամկեծում: Նրանցից ոչ ոք չի խոսոքանում, որ Մասսիխիսի երը երգված է, Իսկ գուցե ոչ քե Մասսիխիսի, այլ սոցիալական Բաղաճակները: Համենայն դեղոս, այսամ հակասական խնդրի լուծման ճանադարին ինչ-որ մեկի երը դիտել երգվի:

Պատրաստեց Բ. ՇԱԲԱՆՆԷ

Վանը փակ է փախսական Բրդերի համար

Հուլիսի 24-ին Թուրիայի «Անասոլու» լրասկական գործակալությունը հայտնել է, քե Վանի իւխանությունները որոել են այսուհեծե մուսիլի և կեցություն բուլլսկություն չալ Քրոսանի աշխատակրական կուսակցության և Թուրիայի «անվանագուրբան ուժերի» միջե Եարունակվող զինյալ դայադից փրկվող ուրդ փախսականներին, որովհեծե հնարավոր չէ ալելի մեծ թվով գաղթականների կարիները քավարել: Հուլիսի 24-ին, օրինակ, Վանի հարավ-արեելյան Դալարի նահանգ են վերադարձվել նախորդ օրը տեղ հասած Եուրը 300 փախսականներ: Իր իննությունը բալցոող մի դաշոնյա սակ է, քե վերջին շարիերին Վանի բնակչության թիւը Բառադակվել է գաղթականների դաշոնոող, ինչի հեծեանոող տեղական իւխանությունները դիտել են խիս միջոցների:

ԵՐԵՎԱՆ

Արեւելյան դրձուկ է Ելցինի վեծոյից

24 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՖԻ, ԲՅՈՒՍ: Միացյալ Նահանգները երկն ողջունեց Առուսասանի նախագահի որոնումը վեծոյի եքարկել կրոնական որո խձարվորումները գործունեությունը Առուսասանում սահմանափակող Պեղոմայի օրինագիւղ: Ինչոպե հայարարեց ԱՄՆ-ի դեծարտողարության մաձող նեղկայացուղի Ձեյմե Ֆոլին, դեծության դեկավարի որոնումը հաղթանակ է Առուսասանի ժողովրդավարության համար, Իսկ Առուսասանի ուղիափառ ելեղեցին նեղադաշեց Բորիս Ելցինի այդ որոնումը: Մինող նեղկայացուղի արեւելյանոող Արեգի Աղնեյնողրակին սաաջ, որ նախագահ Ելցինի վեծոն խոր ափսոսանք է առաջացնում:

Գուլանի բարձունքների հարցում գիշումները դժվարագան

24 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՖԻ: Երալելի խոհրդարանի Զեեեքի դաշագամվորները 43 կողմ, 40 դեծ մայների հարաբերակցությամբ նախնական մի բանաձե ընդունեցին, ըստ որի Գուլանի բարձունքների հարցով ցանկացած զեղումների ընդունումը դեծ է կասարվի խոհրդարանի 120 դաշագամվորներից առնվազն 80-ի համաձայնության դեղումը միայն: Այսօր առավոտյան, սակայն, վարչադեծ Բեհիմին Նաքալաուոն որոն լավիղ փոխեց իր դիրորոնումը: Ելույթ ունեւալող բանակային ադիոյով նա հայարարեց, քե օրինագիւղ սեկսի վեռանյաման ժամանակ դաշադեղող ժայների Բանակն ինեղ կհրճաի 80-ից հասցնելով 61-ի:

Քլինթոնը կօգնի Պալեիկի կողմնակիցներին

24 ՅՈՒՆԻՍ, ՎՕԱ: Նախագահ Քլինթոնի վարչակազմը հայարարեց բուսիական սերբերի նախագահ Բիլյա-նա Պալեիկի օգնությունը ցուցաբերելու մեջոբության մասին դաշեկանական հանցագործություններ կասարելու մեջ մեղարդող բոսնիական սերբերի նախկին առաքնող Ռադովան Կարաջիչի կողմնակիցների դեծ իւխանության համար մղվող դայալարում: ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի դեղումն Ռիյադսոող հայտնեց, որ Միջազգային զարգացման ամերկյան գործակալությունը հաղորդ Եարք օգնություն կուրարվի Բիլյանա Պալեիկի կողմնակիցներին:

Ճաղոնիան նոր դեր է ստանձնում Հարավ-արեելյան Ասիայի շարածաբանում

Հզոր բայց միասնական խաղաղասեր ղեկարգում իր հանգամանով Ճաղոնիան յուրահասուկ դեր կարող է խաղալ Հարավ-արեելյան Ասիայի դեծությունների հարաբերություններում և այդ շարածաբանում նոր կարգ ու կանոն հաս-

տանելու նրանց ջանքերում: Ի՞նչ փոփոխություններ են տեղի ունեցել Ճաղոնիայի Բաղաճակների միջոցով մեջ այդ ուղղությամբ, ի՞նչ մեծանկրություն կարող է ունենալ նրա որդեգրած նոր Բաղաճակներում, ուր կարող են ծաղկալալ նոր ղեկարգումները:

Ֆուլուն և ինչոպե՞ս է այն ընդունվում Երալելի երկրների կողմից: Այս հարցերին էլ փորձում է դաշաստանել «Look Japan» ճաղոնական ամսագրի հողվաձը, որը բարգամաբար նեղկայացում է ի:

Հարավ-արեելյան Ասիան նեղկայումս կանգնած է սարդ դաշեղագմի ալարի և դրան փոխարինող կարդ ու կանոնի հաստանման անցումային փուլում: Գեղոնի ընթացիկ կարող է զարգանալ երկու գլխավոր ուղղություններով. առաջինը ինեսադրադաշեղագմյան հարաբերությունների զարգացումն աշխարհի հզոր ղեկարգումների ԱՄՆ-ի, Չինասանի, Գաղոնիայի և Առուսասանի հեծ, որեղ կարելու դեր կարող են խաղալ ինչոպե Մ. Նահանգներ-Չինասան, այնոպե էլ Մ. Նահանգներ-Գաղոնիա հարաբերությունները: Երկրորդ համեմատաբար նվազ հզոր ղեկարգումների հարաբերությունների զարգացումն, որը կարող է աղղել ինչոպե շարածաբանում նոր կարգ ու կանոնի հաստանման այնոպե էլ մեծ տեղությունների հեծ շարածաբանի յուրահայտոր երկրի հարաբերությունների վրա:

Ճաղոնիան գնցվում է բարդ իրավիճակում: Իր սեծսական առաջընթացով նա կարող է դաձվել հզոր ղեկարգումների Եարքը, միևնոյն նրա վրա դրված հեծդաշեղագմյան ռազմական սահմանափակումներով նա փաստուեն որդես «դաշինքիսական» և ժողովրդավարական երկիր ալելի մոս է համեմատաբար նվազ հզոր ղեկարգումների: Կարճ սասած, միջազգային առումով նա գլխավոր դերակասար է, բայց զրկված է առանձին գործելու իրավունքից: Այս իրավիճակը շարիեր ի վեր Եարունակվում է Եարքի ՄԱՆ-Գաղոնիա անվանագուրբանի հարցերի Եարք ձեեռ Եարքն ունեցած դայալարական դարձություններում, որով նրան բուլլադեղումնում, որով նրան բուլլադեղումնում, որով նրան բուլլադեղումնում:

Մեզնչող հայերը գործում էլրոդայում Երող Լուսավորչու ուղի Կանն և Քոլ-Վաիզել-Թիբոմայեր (Կենտրոնական բանկի ուղեգրից)։ Նրանք խոհրդանում են ուժեղ

նակվում է Եարքի ՄԱՆ-Գաղոնիա անվանագուրբանի հարցերի Եարք ձեեռ Եարքն ունեցած դայալարական դարձություններում, որով նրան բուլլադեղումնում, որով նրան բուլլադեղումնում, որով նրան բուլլադեղումնում:

Եվ բացվում է առավոտը Մեանում

Առավոտ է: Գեղամա սարեից բացվող ասավանդային արբանյակում է Մեանա լիճը: Եւ նրա կաղնուկային քրտում արագումը են արեգակնային շողեր: Կյանքի է կոչվում ես մեկ օր:

Առավոտ է: Ժամը 6-ին սկսվում է նաեւ վազզեն Կիրակոսյանի օրը: Մրհի հիվանդությունից հետո նրա համար առողջության կոփան գրավական է դարձել վազաբարձը, առայն կարճ ժամանակամիջոցում 3 կմ:

Կիրակոսյանը այս «դեղատոմսը», նա ինքն առայն է գրում, շատուրմակում մանկավարժական գործունեությունը Մեանի ինդուստրիալ-սեյսմոլոգիական սեյսմոկոմի սեօրենի տնօրենում, որը զբաղեցնում է արդեն 21 տարի: Անցած տարիների ընթացքում նրա ղեկավարությամբ մասնագիտություն ձեռք բերած հազարավոր երիտասարդներ են համարել հանրաշեղծության կյանքի ճանրեր ոլորները: Կիրակոսյանը սիրում է ստորք, դրանով իրադրում էրջադասի, սեյսմոկոմում սովորողներին: Եվ քանի որ կրթությանը չունի տասան մարդկան հարմարություններ ֆիզիկոստրայի դասերը անցկացվում են հարեան մարզադպրոցի դահլիճում:

Երբ ազատ ժամանակ է լինում ճեղքեր հաճույնով ինչ էլ գրավում է ստանալի խաղատեսիլի օրը, ցուցադրելով բավական լավ խաղ: Երբ Տիգրան Պետրոսյանը 1963 թվականին նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը, հիշում է Կիրակոսյանը. մե՞նք մե՞ծ, առաջադրությամբ աղատում էինք նրա հետ հանդիպմանը: Երջանում մասնում էինք, քի մեծ մեծադասիլ հայրենակցին ինչ նախընտրեմք, որ հետաքրքիր լինի: Վերջապես որոշվեց, հանդիպման օրը լինի որսած ամենամեծ իշխան ձկան զվարճող հազգվեց նախորդ Երեւանի ոսկեչալկան ֆարիկայում տասնորված արխայական բազ: Ասեմ, որ Տիգրան Պետրոսյանը ամենակալի էր եկել Եւ անընդհան ծիծաղում էր: Մեր տրամադրությունն էլ բարձր էր: Հեռագրայում Պետրոսյանի հետ հանդիպեցինք Մոսկվա-

յում: Առիթ եղավ այն, որ չեմպիոնի երկրագուններից մեկը՝ զովաքերցի ներկայումս մոսկվայաբնակ Գառնիկ Մկրչյանը (զնորադես, զինվորական ավիահետնախոսի ավադորարեւելյան զինվորական օկրուգում գրադեցնելով զիվիզիայի հրամանատարի Տեղակալի տնօրենը: Հեռաքրքիր է, որ Բաղդասարյանը երիտասարդ տարիներին այլի էր ընկնում մարզական կեցկածովում Եւ առույգությամբ: Եւ դասակարգվածի Հայաստանի չեմպիոն էր, իսկ Կարեն Բաղդասարյանը իրադրոված էր քիեղվածությունով Եւ իր հասակակիցների մեջ դարձել է հանրադեմությունեանի չեմպիոն:

Ստորի ատյարեզում նւանակալի ժառանգություններ ունի հանրադեմության վասակակիր մարզիկ Միշա Մկրչյանը: Հնոս մանկավարժը Եւ մարզիչը դաստիարակել է տասանի ֆուտբոլիստների մի ամբողջ սերունդ, որոնք Մեանի «Ալթաժամ» Եւ «Երազանք» քիմերի կազմում նվաճել են նախկին ԽՍՀՄ-ում մեծ համբավ ձեռք բերած «Կազմե զնոպակ» ակումբի զավարժ Եւ չեմպիոնի ոսկե մեդալները, այնուհետեւ հաջողությամբ հանդես եկել միջազգային մրցաարեւում: Հենց անցյալ գարնան էր, երբ Մկրչյանի սաները հաղթեցին Ֆրանսիայում կայացած միջազգային մրցաարում: Մկրչյանը միամտամտակ եղել է «Մեան» գյուղական մարզական ընկերության Երջանորդի, ինչոքն նաեւ Մեանի Երջանային ստորտնիսեի նախագահ: Փորձառու մասնագետն այժմ Գեղարունի մարզադեսարանի մեակոյրքի, երիտասարդության հարցերի Եւ ստորի բաժնի առաջատար մասնագետ է:

Մեանի Երջանի լեռնային այս գյուղը հայտնի է նաեւ իր մեակոյրականներով: Այդտեղ միեւ հարգանքով են վերաբերվել մանկավարժներին, կարեւոր համարել ճիշատարդների դաստիարակության գործը: Եւ անցից երեմին Սարիկ Մնացականյանին, Արւալիի Պողոսյանին, Արարատ Մովսիսյանին Եւ անոթի էր հանրադեմության վասակակիր ուսույչի տասնավոր կոչում: Չովաքերցիների մեջ կան ֆինանսիստներ, սնեստագետներ, զինվորականներ, Գեղարդես Հայկազ Բաղդասարյանը երկար տարիներ ծառայել է Հե-

Մեանի Երջանի լեռնային այս գյուղը հայտնի է նաեւ իր մեակոյրականներով: Այդտեղ միեւ հարգանքով են վերաբերվել մանկավարժներին, կարեւոր համարել ճիշատարդների դաստիարակության գործը: Եւ անցից երեմին Սարիկ Մնացականյանին, Արւալիի Պողոսյանին, Արարատ Մովսիսյանին Եւ անոթի էր հանրադեմության վասակակիր ուսույչի տասնավոր կոչում: Չովաքերցիների մեջ կան ֆինանսիստներ, սնեստագետներ, զինվորականներ, Գեղարդես Հայկազ Բաղդասարյանը երկար տարիներ ծառայել է Հե-

տորտնիսեի մեջ եր մեծանուն գրտմայտերի հետ: Կիրակոսյանը ժամտարեցել է նաեւ նւանակիր շախմատիստների հետ, որոնք այցելել են Մեան, նրանց հետ մրցել է միամտամանկա խաղաաարեւում: Վազզեն Կիրակոսյանը զբաղվում է նաեւ լրագրությամբ, իսկ վերջերս լույս տեսավ նրա «Չովաքեր» զիրքը նվիրված իր հարագու գյուղի մարդկանց:

Մեանի Երջանի լեռնային այս գյուղը հայտնի է նաեւ իր մեակոյրականներով: Այդտեղ միեւ հարգանքով են վերաբերվել մանկավարժներին, կարեւոր համարել ճիշատարդների դաստիարակության գործը: Եւ անցից երեմին Սարիկ Մնացականյանին, Արւալիի Պողոսյանին, Արարատ Մովսիսյանին Եւ անոթի էր հանրադեմության վասակակիր ուսույչի տասնավոր կոչում: Չովաքերցիների մեջ կան ֆինանսիստներ, սնեստագետներ, զինվորականներ, Գեղարդես Հայկազ Բաղդասարյանը երկար տարիներ ծառայել է Հե-

տորտնիսեի մեջ եր մեծանուն գրտմայտերի հետ: Կիրակոսյանը ժամտարեցել է նաեւ նւանակիր շախմատիստների հետ, որոնք այցելել են Մեան, նրանց հետ մրցել է միամտամանկա խաղաաարեւում: Վազզեն Կիրակոսյանը զբաղվում է նաեւ լրագրությամբ, իսկ վերջերս լույս տեսավ նրա «Չովաքեր» զիրքը նվիրված իր հարագու գյուղի մարդկանց:

Մեանի Երջանի լեռնային այս գյուղը հայտնի է նաեւ իր մեակոյրականներով: Այդտեղ միեւ հարգանքով են վերաբերվել մանկավարժներին, կարեւոր համարել ճիշատարդների դաստիարակության գործը: Եւ անցից երեմին Սարիկ Մնացականյանին, Արւալիի Պողոսյանին, Արարատ Մովսիսյանին Եւ անոթի էր հանրադեմության վասակակիր ուսույչի տասնավոր կոչում: Չովաքերցիների մեջ կան ֆինանսիստներ, սնեստագետներ, զինվորականներ, Գեղարդես Հայկազ Բաղդասարյանը երկար տարիներ ծառայել է Հե-

Իստերսոն. Խոնքային մրցաարն սվարսվեց

Վերջնազորը հասեց Իստերսոնի զավաքի խաղալոյրան խոնքային մրցաարը, որից հետո տեղի ունեցավ մասնակիցների հնգակի կրճատում: Ուղիղ մեկ ամիս առաջ մեկնարկած 60 քիմերից տայաղը կարունակեն 12-ը: Այս փուլում զործում է զավաքային մրցակաղը: Ինչ տեղի ունեցավ խոնքային մրցաարի վերջնամասում: Ինչոքն Եւ սղասվում էր, ավաքից դեռ մի տար առաջ տայաղը շարունակեց իրավունք նվաճեցին Ֆրանսիայի, Գերմանիայի Եւ Ռուսաստանի քիմերը: Այս երկրների ներկայացուցիչները կազմեցին խոնքում հաղթած ակունքերի մեծամասնությունը: Ֆրանսիացիները ընդհանրապես 100 տոկոսանոց արդունք ցույց տվեցին, տայաղը շարունակում են բոլոր 4 քիմերը: Խոնքային արեղելը հաղթահարեցին նաեւ ռուսները: Գերմանացիները միայն մեկ կոտուս կրեցին «Վերդեր»: Վերջապես հաջող փուլ դուրս եկան Թուրիայի Եւ Շվեդիայի մեկական քիմեր: Բավականին քույլ հանդես եկան Բելգիայի, Գոլանդիայի Եւ Ավստրիայի ակունքները, հասկաղես Վիեննայի «Աուսիան», որը 12 հնարավորից վասակեց ընդամենը 1 միավոր: Տարտիկալ էր խաղում Բելգիայի Լիեք հաղաքի «Աստոդարս» քիմը, որը բոլոր հանդիպումներն ավարտեց ոչ ոքի, ընդ որում միակ գուր խլեղով վերջին տարում: Խոնքերի բոլոր հաղթողներից միայն «Բաստիան» տայաղեց մեկ խաղում: Տե՛հ է, վերջին հանդիպումը կոտիկացիների համար առանձնակի նւանակոյրուն լուներ: Մնացած 11 լավագույնները վասագույն դեղում կորցրեցին 2 միավոր: Խոնքային մրցաարում բոլոր 4 հանդիպումները քահեցին Մոսկվայի «Տորտեղ Լուժնիկի», Կիմի Լովզորդի «Լոլլոնժիվ», զերմանական «Չամբուրգ» Եւ ֆրանսիական «Լիոն» քիմերը:

- 4. «Պանախալիկ» 4 1 1 2 8-9 4
- 5. B-36 4 0 0 4 2-15 0

խուլք 6

- «Օղեմե» (Պանիա)-«Կասնուս» (Լիւվա) 2-2
- «Չամբուրգ» (Գերմանիա)-«Աստուարս» (Թուրիա) 3-1
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Չամբուրգ» 4 4 0 0 9-4 12
- 2. «Աստուարս» 4 3 0 1 7-3 9
- 3. «Կասնուս» 4 1 1 2 6-7 4
- 4. «Լեյթրուր» 4 1 0 3 7-11 3
- 5. «Օղեմե» 4 0 1 3 6-10 1

խուլք 7

- «Վասու» (Ֆուերայիա)-«Վերդեր» (Գերմանիա) 2-0
- «Իւսանքուստր» (Թուրիա)-«Եւսեր» (Շվեդիա) 3-2
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Իւսանքուստր» 4 3 1 0 10-3 10
- 2. «Վասու» 4 3 0 1 9-3 9
- 3. «Վերդեր» 4 2 1 1 5-3 7
- 4. «Եւսեր» 4 1 0 3 6-10 3
- 5. «Ռեդիտրայտես» 4 0 0 4 2-13 0

խուլք 8

- «Չալուստր» (Շվեդիա)-ՏՊՄ (Շվեդիա) 6-1
- «Լունդ» (Ֆելգիա)-«Չայուկ» (Ֆարալիստիա) 3-2
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Չալուստր» 4 3 1 0 10-3 10
- 2. «Լունդ» 4 1 3 0 6-5 6
- 3. «Չայուկ» 4 2 0 2 5-4 6
- 4. ՏՊՄ 4 1 1 2 5-9 4
- 5. «Կոնզակինգեր» 4 0 1 3 2-7 1

խուլք 9

- «Աուսիան» (Ավստրիա)-«Օղու» (Լեկտուստիա) 1-5
- «Ռադոսլ» (Ռուսոնիա)-«Լիոն» (Ֆրանսիա) 1-2
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Լիոն» 4 4 0 0 14-12 4
- 2. «Ռադոսլ» 4 2 1 1 8-9 7
- 3. «Օղու» 4 1 1 2 9-10 4
- 4. «Շվիլես» 4 1 1 2 3-8 4
- 5. «Աուսիան» 4 0 1 3 3-11 1

խուլք 10

- «Չուկարիկի» (Ֆարալիստիա)-«Ադարս» (Թուրիա) 3-0
- «Մոնոնոսիվ» (Ֆրանսիա)-«Գրոնդեզեն» (Ֆելգիա) 3-0
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Մոնոնոսիվ» 4 3 1 0 9-3 10
- 2. «Գրոնդեզեն» 4 3 0 1 7-4 9
- 3. «Չուկարիկի» 4 2 0 2 7-6 6
- 4. «Գրոնդեզեն» 4 1 0 3 6-10 3
- 5. «Ադարս» 4 0 1 3 2-8 1

խուլք 11

- «Աակաքի» (Ֆալայա, Թուրիա)-«Լոկոնոսիվ» (Սլովենի Լովզորդ, Ռուսաստան) 0-4
- «Անքալաուր» (Թուրիա)-«Պրեկեյ» (Ֆարալիստիա) 1-0
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Լոկոնոսիվ» 4 4 0 0 8-1 12
- 2. «Պրեկեյ» 4 1 2 1 3-3 5
- 3. «Պրեկեյ» 4 1 1 2 4-2 4
- 4. «Անքալաուր» 4 1 1 2 2-4 4
- 5. «Աակաքի» 4 1 0 3 2-9 3

խուլք 12

- «Տորտեղ Լուժնիկի» (Ռուսաստան)-«Ռիլ» (Ավստրիա) 2-0
- «Իրակիս» (Ֆուերայիա)-«Չայուկ» (Ֆարալիստիա) 1-0
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Տորտեղ Լ.» 4 4 0 0 9-1 12
- 2. «Մերսի-91» 4 2 0 2 8-5 6
- 3. «Ռիլ» 4 2 0 2 6-7 6
- 4. «Իրակիս» 4 2 0 2 5-7 6
- 5. «Չայուկ» 4 0 0 4 1-9 0

Այսօր, վաղը Եւ իուլի 30-ին կվայանա մրցաարի հաջորդ փուլը Եւ ուղեգրերի հավակնորդների քուլը կրկին կլրծասվի: Կանադիացիները «Քյոլն», «Մոնոնոսիվ», «Իւսանքուստր», «Լիոն», «Օուեր»-«Տորտեղ Լուժնիկի», «Պանիա»-«Ու», «Գուլարուր» Եւ «Լոկոնոսիվ»-«Վասուսաղ» Եւ «Չամբուրգ»-«Բաստիան» զուլրերը: Վեռական հանդիպումները կանցկացվեն օգոստոսի 6-ին Եւ 20-ին:

- խուլք 1
- «Պոլոնիա» (Լեկտուստիա)-«Գուլարուր» (Գերմանիա) 0-0
  - «Թերեմնիւն» (Գոլանդիա)-«Օլթորգ» (Գանիա) 8-2
  - ԽՂ ՈՊ Գ Մ
  - 1. «Գուլարուր» 4 3 1 0 5-0 10
  - 2. «Գիսան-93» 4 2 0 2 6-4 6
  - 3. «Օլթորգ» 4 2 0 2 6-11 6
  - 4. «Թերեմնիւն» 4 1 1 2 8-5 4
  - 5. «Պոլոնիա» 4 0 2 2 1-6 2

խուլք 2

- «Սիլկերորգ» (Գանիա)-«Էրու Վեյլ» (Ռեչիվ) 6-1
- «Բաստիան» (Ֆրանսիա)-ԳԱԿ (Ավստրիա) 1-2
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Բաստիան» 4 3 0 1 5-3 9
- 2. ԳԱԿ 4 2 1 1 5-4 7
- 3. «Սիլկերորգ» 4 2 0 2 11-4 6
- 4. «Խրվարսլի» 4 2 0 2 7-7 6
- 5. «Էրու Վեյլ» 4 0 1 3 2-12 1

խուլք 3

- «Սակամիան» (Կիորու)-«Օուեր» (Ֆրանսիա) 1-10
- «Անգլերթեյն» (Ֆելգիա)-«Լոզան» (Շվեյցարիա) 2-2
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Օուեր» 4 3 1 0 19-2 10
- 2. «Լոզան» 4 2 2 0 13-4 8
- 3. «Անգլերթեյն» 4 2 1 1 7-7 7
- 4. «Սակամիան» 4 1 0 3 6-19 3
- 5. «Արդս» 4 0 0 4 1-14 0

խուլք 4

- «Քյոլն» (Գերմանիա)-«Աստոդարս» (Ֆելգիա) 1-1
- «Արուտ» (Շվեյցարիա)-«Էռր Սիթի» (Իդալանդիա) 0-0
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Քյոլն» 4 3 1 0 9-2 10
- 2. «Աակաքի» 4 1 2 1 2-3 5
- 3. «Աստոդարս» 4 0 4 0 1-1 4
- 4. «Էռր Սիթի» 4 0 3 1 0-2 3
- 5. «Արուտ» 4 0 2 2 0-4 2

խուլք 5

- «Ասարսկ» (Մոսկվա, Ռուսաստան) 1-1
- «Գեմկ» (Ֆելգիա)-«Պանախալիկ» (Ռուսաստան) 4-2
- ԽՂ ՈՊ Գ Մ
- 1. «Պանախ» 4 3 1 0 7-4 10
- 2. «Գեմկ» 4 3 0 1 15-8 9
- 3. «Ասարսկ» 4 1 2 1 10-6 5

Արգենտինացիները դուրս եկան 1-ին տեղ

Ֆարավային Ամերիկայում տեղի ունեցավ 1998 թ. Ֆրանսիայում կայանալիլ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաարի հերթական տուրը: Մինչեւ մրցաարի ավարտը մասնակից քիմերին մնացել է անցկացնել 3-4 խաղ: Սակայն արդեն այժմ դուրսընտրում սկսում է տարգվել: Տե՛հ է, դեռ վերջնական եզրակացություններ անել վաղ է, հասլի ամենով, որ մրցաարում ամեն ինչ փոխվում է արընթաց արագությամբ: Այնուամենայնիվ առաջին 3 քիմերը իրենց համար որոշակի հիմք են ստեղծել, քե՛ն դրանցից երկուսը մյուս հավակնակներին համեմատ մեկ հանդիպում ավելի են անցկացրել: Արգենտինացի հավակնակները 4-րդ անընդմեջ հաղթանակը տարավ, որոնցից 3-ը Քուենոս Այրեսում: Սեդեսմերի 10-ին արգենտինացիները սկզբունալիս մրցակե՛ծում կհանդիպեն Չիլի քիմին, որից հետո մրցաարը կավարտեն տանք Ռուուզվայի Եւ Կոլումբիայի քիմերի հետ խաղում: Չիլիի հավակնակները 4 հանդիպումներից 3-ը կանցկացնել են սեփական դասում, կոլումբիացիները 2-ից 3-ը, իսկ տարագվայցիները 2-ից 4-ը: Սակայն դրսում նրանք մրցելու են

ելվաղորի Եւ Պերուի հավակնակների հետ, որոնք դեռ չեն կորցրել Ֆրանսիա մեկնելու հույսը:

Եւ անցից երեմին Սարիկ Մնացականյանին, Արւալիի Պողոսյանին, Արարատ Մովսիսյանին Եւ անոթի էր հանրադեմության վասակակիր ուսույչի տասնավոր կոչում: Չովաքերցիների մեջ կան ֆինանսիստներ, սնեստագետներ, զինվորականներ, Գեղարդես Հայկազ Բաղդասարյանը երկար տարիներ ծառայել է Հե-

25 ՀՈՒՄՆԱԿ. BBC ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիաների ասոցիացիայի (ՖԻՖԱ) ղեկավարությունը հետախոնում է հարոյագրություն այն մասին, քի եր Իրաքի ֆուտբոլային հավակնակները հունիս ամսին ընտրական խաղերում դարսվել էր Վազախասանի քիմին: Սաղղամ Հուսեյնի ավագ որդի Ռոզայը իրամայել էր տասնվե իր երկրի ֆուտբոլի հավակնակների անդամներին ծիղրասահելով մրանց կրունկները: ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչն առաջ քի իրենք իջորեն հետախոնում են քիտանակամամուլի այս հարոյագրությունը:

Չիլի-Պարագվայ 2-1		Արգենտինա-Վենեսուելա 2-0		Կոլումբիա-Էկվադոր 1-0		Բոլիվիա-Ռուուզվայ 1-0	
	ԽՂ ՈՊ Գ Մ		ԽՂ ՈՊ Գ Մ		ԽՂ ՈՊ Գ Մ		ԽՂ ՈՊ Գ Մ
1. Արգենտինա	13 7 4 2	20-11	25	1. Արգենտինա	13 7 4 2	20-11	25
2. Պարագվայ	12 7 2 3	17-10	23	2. Պարագվայ	12 7 2 3	17-10	23
3. Կոլումբիա	13 6 3 4	18-14	21	3. Կոլումբիա	13 6 3 4	18-14	21
4. Չիլի	12 5 4 3	24-15	19	4. Չիլի	12 5 4 3	24-15	19
5. Բոլիվիա	12 4 5 3	17-12	17	5. Բոլիվիա	12 4 5 3	17-12	17
6. Պերու	12 4 4 4	13-15	16	6. Պերու	12 4 4 4	13-15	16
7. Էկվադոր	13 4 3 6	16-					

ԱՆՅԱՆ

Ըվեյցարական բանկերի գաղտնագերծված հաժիվներից ուրի սերերը հայազգիներ են

Ըվեյցարիայի բանկերի ապացուցիան հուլիսի 23-ին գաղտնագերծեց այդ երկրի բանկերում ոչ ռեզիդենտների (այլ երկրների ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց) կողմից մինչև Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ավարտը բացված և ցայսօր գաղտնի դառնված (չճանաչված) հաժիվները: Պատմության մեջ առաջին անգամ ըվեյցարական բանկերը խախտում են իրենց սրբության սրբոցը հաժիվների անանունության (գաղտնիության) սկզբունքը:

Ամեն ինչ սկսվեց անցյալ արվա աշունը, երբ ԱՄՆ-ի 66-ամյա ֆառաբանի Գիզել Վայստաուրը կոլեկտիվ հայցով դիմեց ամերիկյան դատարան, որով ըվեյցարական բանկերին մեղադրեց ֆաշիստական Գերմանիայում ցեղասպանության գոհ դարձած միլիոնավոր գոհների շուրջ 20 մլրդ դոլարի հասնող ավանդները բացելու և յուրացնելու մեջ: Վերջին երեսուց արվա ընթացքում ըվեյցարական «Nacional Swiss» բանկին իր հոր կողմից 1944 թվականին այնտեղ բացված հաժիվի գումարները ես ստանալու խնդրանքով նրա հղած բազմաթիվ դիմումները մերժվել էին:

Հարցը միջազգային հնչողություն ստացավ անցյալ արվա սեռերից, երբ հենվելով ԱՄՆ-ի հասուկ ժառանգությունների սկզբունքի

վրա Մեծ Բրիտանիայի արտաին գործերի նախկին նախարար Ռիչարդ Կոնդոնը հանդես եկավ դաշնակա հայտարարությամբ Ըվեյցարիային մեղադրելով ֆաշիստների կողմից իրենցից կողոպտված ոսկու յուրացման մեջ: Ըստ անկախ վերլուծաբանների, նման դիվանդանական և սեղեկատվական ակտիվությունը դեռ է բացասել ոչ միայն Անգլիայի և ԱՄՆ-ի դաշնակա արդարությունը վերականգնելու ցանկությամբ, այլև այդ երկրների գործարար արհեստների կողմից համաշխարհային ֆինանսական փոփոխությունը լուրջ մրցակից ըվեյցարական բանկերի դիրքերը բուրյացնելու մտադրությամբ:

Ինչեւ, հրադարակելով երկրի բանկերում շուրջ 2000-ի հասնող «համա հաժիվների» սերերի անունները, Ըվեյցարիայի բանկերի ասոցիացիան հնարավորություն է սվել երբեմնի ավանդատներին (երբ նրանք դեռևս կենդանի են) կամ էլ նրանց օրինական ժառանգորդներին ստանալ իրենց հասանելի գումարները:

Ուսագրավ է, որ հրադարակված ցուցակում գոյություն ունեն արբեր երկրների (այդ թվում նաև Հայաստանի) ֆադաբադություն ունեցող ուր հայազգի ավանդատներ: Ըստ ցուցակում նշված հերթականության, նշում են նրանց անունները Հակոբ Հաչերյան (Հունաստան)

Սեմյոն Հակոբյանց (Վիեննա, Ավստրիա), Ռ. Փափազյան (Փարիզ), Ի. Մերյան (ԱՄՆ), Դ. Գրիգորյան (Բուխարես), Արախի Ղասարյան (Սամբուլ, Թուրիա), Անաստաս Գ. (Սամբուլ, Թուրիա), Աննա Տրադիգոնցյան (Երևան), Խաչերես Տրադիգոնցյան (Երևան):

Ըստ ձեռք բերված դաշնակա փորձությունների, ավանդատների նշված ցուցակում եղած անձանց, նրանց ժառանգորդների կամ լիազորված մարդկանց օրինական անունները դաշնակա փորձությունը ստանձնել է միջազգային «Էռնեստ և Յունգ» հաժիվները (առդիսային) հանրահայտ ֆիրման, որն իր կոնսակային գրասենյակներն է բացել Նյու Յորքում, Բազելում, Թել Ավիվում և Բուդապեշտում: Բոլոր օրինական հայցվորների հայցադադանները անհրաժեշտ աղացույցներ դառնալով փաստաթղթերի հիման վրա ենթելու է անկախ դատավորներից բաղկացած արտակարգ միջազգային հանձնաժողովը: Որոշումները կայացվելու են առավելագույնը մեկ արվա ընթացքում: Իսկ այն միջոցները, որոնք այնուամենայնիվ չեն գտնի իրենց հասցեատերերին, ըվեյցարական բանկերը դարձվել են օգտագործել մարդասիրական և բարեգործական նպատակներով:

Ա. ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ
«Երևան» սեղեկատվական կենտրոն

Ուշադրություն
«Հայկական ավիաուղիներ»
ավիաընկերությունը

ամեն երեքշաբթի

իրականացնում է չվերթ
Երևան-Տաշքենդ-Երևան

Տոմսերը ձեռք բերեք «Հայկական ավիաուղիների»
բաղաբային գրասենյակում
Հասցեն՝ Մոսկովյան 18, հեռ. 58-39-69

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Ե
1997-98 ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԿԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

- ճադոներեն և լրագրություն լեզվական որակիկան ճադոնիայում դասախոսը ճադոնիայից
- Իսպերեն և լրագրություն լեզվական որակիկան Իսպիայում դասախոսը Իսպիայից
- Իսդաներեն և լրագրություն լեզվական որակիկան Իսդանիայում
- Նոր հունարեն և լրագրություն
- Անգլերեն

ԱՐՏԱԴՐՈՒԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՆ ՀՀ ԱԳՆ-ՈՒՄ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԸՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:
2րույց. ■ հայոց լեզու և գրականություն
■ ռուսաց լեզու և գրականություն

Ուսման ժամկետը 4 արի
Ինստիտուցը դասադասում է բարձրանիչներ
Ուսման վարձը արեկան 350 դոլարին համարժեք դրամ
Լրացուցիչ սեղեկությունների համար զանգահարել
53-00-07, 42-00-51, 48-63-86
Հասցեն Մեքոյի «Գարեգին Նժդեհ» կայարան, «Նաիրի» ԳԱՄ մեակույթի դալա
Դիմել ժամը 10-15-ը

ՈՒՅՄՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒԴԻՆԵՐ
ԱՎԻԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՏԵՂԵԿԱՑՆԵՐԻՍ Ե. ՈՐ ՀՈՒՄԱՆ 1-ԻՑ

ԵՐԵՎԱՆ - ՍՏԱՄԲՈՒԼ - ԵՐԵՎԱՆ

ՉԿԵՐՈՇ ԿԿԱՏԱՐԿԻ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՍ
ԵՐԵՐՇԱԲԹԻ և ՈՒՐԱԲԹ

Տոմսերը կարող եք ձեռք բերել
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒԴԻՆԵՐ-Ի ԸՆԴՈՒՄԸՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿՈՒՄ
Մոսկովյան 18 հեռ. 583969
իևչպես նաև տուրիստական գործակալություններում

Ուշադրություն
«Հայկական ավիաուղիներ»
ավիաընկերությունը

իրականացնում է չվերթ
Երևան-Օդեսա-Երևան

ամեն հինգշաբթի

Տոմսերը ձեռք բերեք «Հայկական ավիաուղիների»
բաղաբային գրասենյակում
Հասցեն՝ Մոսկովյան 18, հեռ. 58-39-69

Հայաստանի ամերիկյան
համալսարանի
հասուկ դասընթացների բաժին

**ՀՀ արդյունաբերության և
առեւտրի նախարար**

ԳԱՌՆԻԿ ՆԱՆԱԳՈՒԼՅԱՆԸ

ներկայացնում է

«Հայաստանի արդյունաբերության
ներկա իրավիճակը և նրա
զարգացման հեռանկարները»

Հուլիսի 29-ին
ժամը 18:30

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան
Փոքր դահլիճ, 5-րդ հարկ
Մուսքն ազատ է

Լրացուցիչ սեղեկությունների համար զանգահարել 27-16-58